

Vastaus kirjalliseen kysymykseen valtioyhtiö Fortumin aikeista kiertää Venäjälle asetettuja pakotteita

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vilhelm Junnilan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 238/2022 vp:

Mihin toimiin valtion omistajaohjaus ryhtyy, kun sen enemmistöomisteinen yhtiö röyhkeästi uhkaa nakertaa länsimaiden asettamia talouspakotteita Venäjälle ja omalta osaltaan mahdollistaa sodan jatkumisen Ukrainassa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomi tuomitsee jyrkästi Venäjän hyökkäyssodan Ukrainassa. Venäjän hyökkäyssota on räikeä kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjan loukkaus. Venäjän tulee välittömästi pysäyttää sotatoimet. Suomi tukee vankasti Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia, itsemääräämisoikeutta ja alueellista koskemattomuutta.

Suomi vastaa Venäjän toimiin osana Euroopan unionia. EU on vastannut Venäjän hyökkäykseen ennennäkemättömän nopeasti, päättäväisesti ja yhtenäisesti. EU on myös asettanut voimakkaita pakotteita Venäjää kohtaan ja pakotteita on johdonmukaisesti lisätty. Suomi on tukenut EU:n toimintatapaa ja Suomen linjana on, että pakotteita tulee edelleen lisätä tilanteen vaatiessa.

Eurooppa-neuvosto totesi päätelmissään 24. - 25.3., että ”Euroopan unioni aikoo poistaa asteittain ja mahdollisimman nopeasti riippuvuutensa Venäjältä tuotavasta kaasusta, öljystä ja hiilestä”. Osana Venäjään kohdistuvia pakotteita on jo asetettu kivihiilen ja turpeen tuontikielto ja EU:n neuvosto käsittelee parhaillaan komission esitystä öljyn ja öljytuotteiden tuontikiellosta. Maakaasun tuontiin Venäjältä, Gazprom-yhtiöön tai Gazprombank-pankkiin ei tällä hetkellä kohdistu suoraan pakotteita.

Venäjä on vaatinut kaasusta maksamista ruplissa. Venäjä antoi 31.3. asetuksen, jonka nojalla Gazprom on esittänyt sopimusehtojen muuttamista. Asetus velvoittaa EU-jäsenvaltioiden yritykset maksamaan kaasuostojen pääasiassa euro- tai dollarimääräiset maksunsa erityiselle tilille, jolla ne muutetaan Venäjän keskuspankin määrittämällä kurssilla rupliksi. Venäjä antoi 4.5. asiasta uuden asetuksen, jolla Venäjä täsmentää maksujärjestelyn ehtoja.

Valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäättös ohjaa valtion toimintaa osakkeenomistajana ja koskettaa kaikkia niitä osakeyhtiöitä, joissa valtio on osakkeenomistaja. Omistajapoliittisen periaatepäättöksen mukaisesti Suomen valtio noudattaa omistajaohjauksessaan osakeyhtiölain mukaista tehtävien ja vastuiden jakoa yhtiön toimielinten ja omistajan välillä – näin myös tässä erittäin vaikeassa geopolittisessä tilanteessa. Edellytämme, että valtio-omisteiset yhtiöt noudattavat pakotteita ja määräyksiä.

Osana omistajaohjausprosessia hyvän hallintotavan ja arvopaperimarkkinalainsäädännön mukaisesti omistajaohjausosaston virkamiehet käyvät säännöllistä ja aktiivista dialogia Fortumin kanssa. Omistajaohjauksesta vastaavana ministerinä seuran tilannetta tarkasti ja käyn myös suoraan dialogia Fortumin johdon kanssa. Pörssinoteerattuina yhtiöinä Fortumin ja saksalaisen Uniperin johto ja hallitukset ovat vastuussa yhtiöiden linjauksista.

Helsingissä 25.5.2022

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen